

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан стоматологічного факультету
проф. Костенко С.Я.
.. .. 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРТОДОНТІЯ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Предметна спеціальність	«Дитяча стоматологія»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «ОРТОДОНТІЯ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія» предметної спеціальності (спеціалізації) «Дитяча стоматологія» освітньої програми «Стоматологія».

Розробники:

Мельник В.С., кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої стоматології

Зомбор К.В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології

Рівіс О.Ю., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології

Ізай М.Е., старший викладач кафедри дитячої стоматології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *дитячої стоматології*

протокол № 3 від « 16 » березня 2023 року.

Завідувач кафедри _____ доц. Мельник В.С.

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету.

протокол № 8 від « 21 » березня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії _____ проф. Клітинська О.В.

© Кафедра дитячої стоматології, 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	3
	Семестр:
Кількість модулів – 2	5
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Лекції:
	10
	Практичні:
Вид підсумкового контролю: залік	40
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота:
	70

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Ортодонтія» є вивчення етапів формування зубощелепної системи у дітей, факторів ризику, що призводять до розвитку аномалій та методів їх усунення, оволодіння основними та додатковими методами діагностики у ортодонтії, раннє виявлення патології порожнини рота, що потребує ортопедичного, хірургічного втручання, ознайомлення з основними методами лікування ортодонтичних хворих, класифікацією ортодонтичної апаратури, для можливості їх подальшого застосування під час клінічного прийому пацієнтів та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці ортодонтії.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою (ЗК 4);

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 5);
- спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК 7);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК 12);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Ортодонтія**» є опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 4. Латинська мова та медична термінологія

ОК 7. Загальна та оральна біологія

ОК 9. Медична хімія

ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія

ОК 11. Медична біохімія

ОК 12. Анатомія людини

ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія

ОК 14. Фізіологія

ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія

- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
- ОК 24. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології
- ОК 29. Основи радіології і методи інструментальної діагностики
- ОК 30. Профілактика стоматологічних захворювань

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Ортодонтія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань	ПРН 3
Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікарякерівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ПРН 6
Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної й немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ПРН 7
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 9
Визначити тактику ведення стоматологічного хворого за соматичної	ПРН 10

патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	
Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22
23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Ортодонтія**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в дитячій стоматології.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3
3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати : <ul style="list-style-type: none"> - вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини. - ембріогенез зубощелепної ділянки; - анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота новонародженого; - особливості формування молочного прикусу в першому, 	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8

<p>другому та третьому періодах молочного прикусу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - анатоμο-фізіологічні особливості раннього та пізнього змінного прикусу; - анатоμο-фізіологічні особливості формування постійного прикусу; - фактори ризику, які впливають на формування зубощелепних аномалій у антенатальному та постнатальному періодах розвитку дитини, способи їх усунення; - фізіологічні види прикусу, основні ознаки ортогнатичного прикусу. <p>- особливості обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати особливості обстеження ортодонтичного пацієнта; - антропометричні методи обстеження; - функціональні методи обстеження; - рентгенологічні методи обстеження; - методи проведення телерентгенографії. <p>- основні принципи та методи лікування пацієнтів із зубощелепними аномаліями та деформаціями.</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати основні методи лікування ортодонтичних хворих; - класифікацію ортодонтичної апаратури, їх характеристику, вплив на тканини пародонту; - теорії перебудови кісткової тканини при апаратурному переміщенні зубів; - організація роботи по профілактиці зубощелепних аномалій та деформацій серед медичного персоналу ясел, садків, шкіл; ортодонтичні диспансерні групи. 	<p>ПРН 9 ПРН 15 ПРН 17</p>
<p>4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити обстеження ортодонтичних хворих; - аналізувати результати обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями; - визначити диспансерні групи нагляду за ортодонтичними хворими і проводити профілактичні заходи в групі з факторами ризику; - демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі; - обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій; - проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій. 	<p>ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 15 ПРН 17</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на практичних заняттях;

- виконання індивідуальних та групових теоретично-практичних завдань під час практичних занять та самостійної роботи студента;
- вирішення типових клінічних задач (відповідно до етапів заняття);
- виконання тестових завдань/тестовий контроль (відповідно до етапів заняття);
- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- аналіз та оцінка результатів клінічної роботи;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль;
- залік;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Теоретичні знання:

- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу
- Письмовий теоретичний контроль.
- Письмове тестування.

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форми модульного контролю

Модульний контроль (МК) проводиться на практичному занятті модулю (згідно розкладу). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «Ортодонтія» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання:

- Індивідуальне усне опитування.
- Письмове вирішення тестових завдань.
- Письмовий теоретичний контроль.

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форма підсумкового модульного контролю:

Підсумковий модульний контроль проводиться на заключному практичному занятті згідно розкладу. Складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (лекції та практичні заняття) з дисципліни «Ортодонтія» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання та практичні навички:

- Письмове вирішення тестових завдань.

- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу.
- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота																		Сума
Змістовий модуль 1			Змістовний модуль 2									Змістовий модуль 3						100
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
4	6	6	6	6	4	4	6	4	6	6	6	6	6	6	6	6	6	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	18	30
Практичні навички	18	35
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	4	4
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	11	11
Презентація	1	5
Реферат	1	5
Модульна контрольна робота	1	10
Разом		100

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

Тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістових модулів дисципліни “Ортодонтія”.

Теми **лекційного курсу (5 тем)** розкривають найважливіші проблемні питання відповідних розділів дисципліни “Ортодонтія”.

Тривалість **практичних занять – 2 академічні години (90 хвилин)**. Практичні заняття проводяться за стрічковим принципом, проводяться в навчальних кімнатах та клінічних кабінетах кафедри.

Методика організації практичних занять з дисципліни “Ортодонтія” передбачає:

1. Контроль СРС студента при підготовці до теми поточного практичного заняття шляхом перевірки письмового виконання студентом у Робочому зошиті відповідних завдань – **10 хвилин**.

2. Тестовий контроль (рівня $\alpha-2$) вихідного рівня знань і визначення ступеню готовності студентів до заняття - **15 хвилин**.

3. Індивідуальне усне опитування студентів, роз'яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **20 хвилин**.

4. Впродовж **30 хвилин** студенти самостійно на фантомах та моделях опрацьовують певні практичні навички, проводять біометричне вимірювання моделей. Викладач контролює роботу студентів, дає пояснення, підкреслює особливості розташування точок потрібних для вимірювання моделей.

5. Контроль кінцевого рівня знань студентів – **15 хвилин**. Проводиться у вигляді вирішення тестових завдань (рівня $\alpha-3$) або індивідуального усного опитування, вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на ключові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Для реалізації вищезазначеної методики організації практичних занять на першому занятті кожному студенту надається докладний план роботи впродовж періоду вивчення дисципліни, а також забезпечуються умови для його виконання. Цей план включає:

- перелік теоретичних знань з дисципліни, що має засвоїти студент;
- перелік практичних навичок, що повинен виконати кожен студент впродовж вивчення дисципліни;
- алгоритми виконання основних ортодонтичних маніпуляцій на фантомах та моделях;
- робочий зошит для самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичних занять, у якому слід письмово виконати завдання до кожної теми.

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає:

- підготовку до практичних занять;
- самостійне опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового модульного контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки рівня знань студентів, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень - 2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка "4" виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка "3" виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка "2" виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "4" виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "3" виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка "2" виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем модуля, на останньому практичному занятті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Підсумковий модульний контроль складається із таких етапів.

I - етап – письмова відповідь на тестові завдання (бланковий або комп'ютерний тестовий контроль). Студент відповідає на 20 тестів з тем кожного змістового модуля. Максимальна кількість - 60 тестових завдань.

II - етап – письмова (або усна) відповідь на питання з матеріалу підсумкового модуля. Студент отримує 3 питання, на які повинен відповісти. Питання віддзеркалюють матеріал кожного змістового модуля і відповідають темам лекцій, практичних занять і СРС, які входять до підсумкового модуля

III - етап – перевірка знання практичних навичок. На діагностичних моделях студент проводить вимірювання параметрів, які пропонує йому показати викладач, який приймає підсумковий модульний контроль. Максимальна кількість балів за 100 бальною шкалою, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульного контролю допускаються всі студенти, а до підсумкового модульного контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються результати поточного контролю під час клінічної та самостійної роботи студента).

До підсумкового контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «Fx» (менше 59 балів), повинен до проведення підсумкового модульного контролю покращити цю оцінку, в іншому випадку до підсумкового (семестрового) контролю студент не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.

Змістовий модуль 2. Методи обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.

Змістовий модуль 3. Основні принципи і методи лікування пацієнтів і зубощелепними аномаліями та деформаціями.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль I. Вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.				
Тема 1. Етапи розвитку зубо-щелепного апарату у віковому аспекті: внутрішньоутробний, постнатальний. Ембріональний	6		2	4

розвиток обличчя та щелеп. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота та скронево-нижньощелепного суглобу новонародженого.				
Тема 2. Ріст та формування щелепних кісток у віковому аспекті. Особливості розвитку жувальної мускулатури у дітей. Морфологічні та функціональні особливості тимчасового прикусу. Симптом Цилінського, його прогностичне значення. Заклучні площини по L.J. Воуте та A. Schwarz. Змінний прикус, його морфологічна та функціональна характеристика. Етапи становлення висоти прикусу і росту щелеп. Морфо-функціональна характеристика постійного прикусу.	6		2	4
Тема 3. Поняття про норму в ортодонтії. Ортогнатичний прикус, його характеристика. Ключі оклюзії за Е.Енглема та Ендрюсом. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Взаємозв'язок і взаємообумовленість форми і функції зубощелепного апарату. Фактори, які забезпечують нормальний розвиток і ріст зубощелепного апарату. Періоди становлення висоти прикусу.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 1	20	2	6	12
<i>Змістовий модуль 2. Методи обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями.</i>				
Тема 4. Клінічні методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями і деформаціями.	8	2	2	4
Тема 5. Антропометричні методи обстеження ортодонтичних хворих.	8	2	2	4
Тема 6. Методи дослідження мовної та дихальної функції.	4		2	2
Тема 7. Методи дослідження жувальної функції та ковтання.	6		2	4
Тема 8. Фотометрія в ортодонтії	6		2	4
Тема 9. Рентгенологічні методи обстеження	6		2	4
Тема 10. Методики телерентгенографії (пряма, боока)	6		2	4
Тема 11. Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій.	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2	52	6	16	30
<i>Змістовий модуль 3. Основні принципи і методи лікування пацієнтів із зубо-щелепними аномаліями та деформаціями.</i>				
Тема 12. Класифікація ортодонтичної апаратури.	8		4	4
Тема 13. Теорії перебудови тканин пародонту.	6		2	4
Тема 14. Особливості перебудови скронево-нижньощелепного суглобу під час ортодонтичного лікування. Сили по А.М. Шварцу.	6		2	4
Тема 15. Методи лікування ортодонтичних хворих.	8	2	2	4
Тема 16. Апаратне лікування.	6		2	4
Тема 17. Хірургічні та фізіотерапевтичні методи лікування ортодонтичних хворих	6		2	4
Тема 18. Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню. Підсумковий модульний контроль.	8		4	4
Разом за змістовним модулем 3	48	2	18	28
Всього:	120	10	40	70

6.3. План лекцій

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Ортодонція: визначення, етапи розвитку, проблеми, структура. Коротка історична довідка. Поняття «норма» та «патологія» в ортодонтії. Фізіологічні прикуси, їх характеристика. Патологічні прикуси. Термінологія.	2
2.	Анатомо-фізіологічні особливості зубощелепної системи у віковому аспекті. Періоди росту зубощелепної системи. Класифікація зубо-щелепних аномалій, їх характеристика.	2
3.	Допоміжні методи обстеження в ортодонтії, біометрія діагностичних моделей, краніометрія, фотометрія, палатинографія, рентгенографія та ін. Діагностика та класифікація зубощелепних аномалій та деформацій. Роль телерентгенографії в діагностиці і прогнозі ортодонтичного лікування.	2
4.	Характеристика методів лікування, які використовуються в ортодонтії: біологічного, апаратурного, хірургічного, комбінованого та ортопедичного. Вплив ортодонтичної апаратури на зміни тканин, які оточують зуби, піднебінний шов та скронево-нижньощелепний суглоб.	2
5.	Профілактика зубощелепних аномалій і деформацій. Роль дитячого стоматолога та сімейного лікаря (педіатра) у профілактиці зубощелепних аномалій і деформацій. Застосування гімнастики м'язів для профілактики та лікування зубощелепних аномалій та деформацій, методи проведення, показання, контроль за ефективністю.	2
Разом		10

THEMATICAL PLANS OF LECTURES

“DIAGNOSTIC OF DETHOGNATIC ANOMALIES AND DEFORMATIONS ”

for the 3rd -year students

№	THEME	Hours
1.	Orthodontics. Definitions. Stages of development. Problems. Structure. The role of local scientists in the development of the discipline. Teeth, dental aches, bite. Classification dentoalveolar abnormalities and deformities.	2
2	Clinical examination of orthodontic patients. History of the disease. Diagnosis dentoalveolar abnormalities and deformities.	2
3.	Features of clinical examination orthodontic patients. History of the disease. Diagnosis dentoalveolar abnormalities and deformities.	2
4.	Treatment methods dentoalveolar abnormalities and deformities. Characteristics of orthodontic equipment and mechanism of reconstruction masticatory system under its influence.	2
5.	Prevention of dentoalveolar anomalies and deformities in children and	2

	adults.	
		Total
		10

6.4. Теми практичних занять

«Діагностика зубо-щелепних аномалій та деформацій»

<i>Змістовий модуль №1.</i>	
<i>Вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.</i>	
Теми	Практичні заняття
Тема № 1: Етапи розвитку зубо-щелепного апарату: внутрішньоутробний, постнатальний. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота та скронево-нижньощелепного суглобу новонародженого.	2
Тема № 2: Ріст та формування щелепних кісток у віковому аспекті. Особливості розвитку жувальної мускулатури у дітей. Морфофункціональна характеристика тимчасового, змішаного та постійного прикусу.	2
Тема № 3: Поняття про норму в ортодонтії. Ортогнатичний прикус, його характеристика. Ключі оклюзії за Е. Енглема та Ендрюсом. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Періоди становлення висоти прикусу. Значення симптому Цилінського у процесі формування постійного прикусу. Заклучні площини по L.J. Boume та A.M.Schwarz.	2
<i>Змістовий модуль №2.</i>	
<i>Методи обстеження пацієнта з зубощелепними аномаліями та деформаціями.</i>	
Тема № 4: Клінічні методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями і деформаціями.	2
Тема № 5: Антропометричні методи обстеження ортодонтичних хворих.	2
Тема № 6: Методи дослідження мовної та дихальної функції.	2
Тема № 7: Методи дослідження жувальної функції та ковтання.	2
Тема № 8: Фотометрія в ортодонтії.	2
Тема № 9: Рентгенологічні методи обстеження.	2
Тема № 10: Методики телерентгенографії (пряма та бокова).	2
Тема № 11: Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій.	2
<i>Змістовий модуль №3.</i>	
<i>Основні принципи і методи лікування пацієнтів із зубо-щелепними аномаліями та деформаціями.</i>	
Тема № 12: Класифікації ортодонтичної апаратури.	4
Тема № 13: Теорії перебудови тканин пародонту (Флюренса, Кінгслея-Валькгофа та Опенгейма). Сучасні теорії перебудови тканин пародонту під впливом ортодонтичної апаратури.	2
Тема № 14: Особливості перебудови скронево-нижньощелепного суглобу під час ортодонтичного лікування. Сили по А.М. Шварцу.	2
Тема № 15: Методи лікування ортодонтичних хворих.	2
Тема № 16: Апаратурне лікування.	2
Тема № 17: Хірургічні та фізіотерапевтичні методи лікування ортодонтичних хворих.	2
Тема № 18: Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню. Підсумковий модульний контроль.	4
ВСЬОГО:	40

Thematic plan of practical lessons in orthodontics

for the 3rd -year students 5th semester

Thematical module 1.		Practical lessons
Age characteristics of development of maxillofacial complex		
Theme №1. Periods in development of maxillofacial complex: prenatal, postnatal. Anatomical and physiological characteristics of the oral cavity and temporo-mandibular joint in newborns.		2
Theme №2. Growth and formation of jaw bones depending on the age. Main characteristics of development of masticatory muscles in children. Morphological and functional characteristics of the temporal, mixed and permanent dentition.		2
Theme №3. Definition of “normal” in orthodontics. Orthognathic occlusion, its characteristics. Occlusal keys by Angle and Andrews. Physiological and pathological types of occlusion. Periods in development of the overbite. Role of the Tsilinskiy symptom in the process of formation of permanent dentition. Ultimate planes by Boume and Schwarz.		2
Thematical module 2. Methods of examination of patients with maxillofacial anomalies and deformities		
Theme №4. Clinical methods of examination of children with maxillofacial anomalies and deformities		2
Theme №5. Antropometrical methods of examination of orthodontic patients		2
Theme №6. Methods of examination of pronunciation and breathing		2
Theme №7. Methods of examination of chewing and swallowing		2
Theme №8. Photometry in orthodontics		2
Theme №9. Radiological methods of examination		2
Theme №10. Cephalometrics (frontal and lateral view)		2
Theme №11. Classification of maxillofacial anomalies and deformities		2
Thematical module 3.		
Main principles and methods of treatment of the patients with maxillofacial anomalies and deformities		
Theme №12. Classification of the orthodontic appliances		4
Theme №13. Theories of remodeling of the periodontal tissues (Flurens, Kingsley-Valkhoff, Oppenheim). Modern theories of the remodeling of the periodontal tissues influenced by the orthodontic appliances		2
Theme №14. Characteristics of the remodeling of temporo-mandibular joint during the orthodontic treatment. Forces by Schwarz		2
Lesson №15. Methods of treatment of the orthodontic patients		2
Lesson №16. Appliance-based treatment		2
Lesson №17. Surgical and physiotherapeutical methods of treatment of orthodontic patients		2
Lesson №18. Principles of organization of orthodontic care for patients. Summary module test		4
Total:		40

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Підготовка до практичних занять (теоретичне опрацювання практичних навичок, вмінь).	36

2	Індивідуально-дослідницька самостійна робота, теми: 1. Побудувати дугу Хаулея-Герберта-Гербста. 2. Розшифрувати бокову телерентгенограму з сагітальними аномаліями прикусу за А.М. Шварцем. 3. Замалювати і описати біометричні методи дослідження: методи Пона, Коркхауза, Герлаха, діаграма Хаулея-Гербера-Гербста. 4. Замалювати і описати методи розшифровки ТРГ за методом Шварца: профілометрію, краніометрію, гнатометрію. 5. Записати класифікацію ортодонтичних апаратів за Малигінім. Намалювати піднебінну пластинку з пружиною Коффіна, брекет (схематично). 6. Розпрацювання презентації на одну із запропонованих тем - Роль постнатальних факторів в патогенезі зубощелепних аномалій; - Методи профілактики зубощелепних аномалій та деформацій. - Фактори ризику виникнення зубощелепних аномалій в молочному періоді прикусу. - Способи усунення шкідливих звичок у дітей. - Передчасне видалення зубів, як фактор ризику виникнення зубощелепних аномалій. - Профілактичні ортодонтичні апарати. - Ортодонтичні апарати механічно-діючі. - Ортодонтичні апарати функціонально-направляючі. - Ортодонтичні апарати функціонально-діючі. - Міогімнастика для попередження та усунення зубощелепних аномалій.).	14 4 4 4 4 2 2
	Разом	70

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

1. питання I-III рівнів складності ;
2. тести II-III рівнів складності ;
3. задачі II-III рівнів складності ;
4. професійні алгоритми ;
5. таблиці; лінійки; олівці;
6. навчальні альбоми;
7. орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою;
8. методичні рекомендації
9. рекомендована література

Обладнання:

1. фантоми
2. моделі із загіпсованими видаленими зубами постійного або молочного прикусу
3. діагностичні моделі щелеп з фізіологічними видами прикусів
4. діагностичні моделі щелеп з фізіологічними видами прикусів
5. штангенциркуль

Програмне забезпечення: Clinic Cards

Платформа для дистанційного навчання:

www.e-learn.uzhnu.edu.ua

<https://meet.google.com/>

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Фліс П.С. Ортодонція. - Вінниця: «Нова книга», 2006. - 308 с.
2. Шмут Г.П.Ф., Холтгрейв Э.А., Дрешер Д. Практическая ортодонтия. Под ред. проф. П.С. Флиса. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 1999.
3. Стефан Вільямс. Короткий посібник з телентгенографії. Під ред. проф. П.С. Фліса. – Львів, 2006.
4. Шарова Г.В., Рогожников Г.И. Ортопедическая стоматология детского возраста. М., «Медицина», 1991. с. 289.
5. Григорьева Л.П. Прикус у детей. – Киев: Здоровье, 1995 г. – 231 с.
6. Руководство по ортодонтии /под общей редакцией проф. Ф.Я. Хорошилкиной/ М. «Медицина» 1982.
7. Дорошенко С.І., Кульгінський Є.А. Основи телерентгенографії. – К.: Здоров'я, 2007. – 70 с.
8. Куроедова В.Д., Ждан В.Н., Галич Л.Б. и др. Атлас ортодонтических аппаратов. – Полтава: «Дивосвіт», 2011 р. – 156 с.
9. Фліс П.С., Омельчук М.А., Ращенко Н.В. та ін. Ортодонція. – К.: Медицина», 2008 р. - 360 с.
10. Флис П.С., Омельчук Н.А., Ращенко Н.В. и др. Orthodontics. – К.: Медицина», 2008 р. - 336 с.
11. Фліс П.С., Тріль С.І., Вознюк В.П. «Дитяче зубне протезування». – Київ: «Медицина», 2011 р. - 200 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бетельман А.И., Познякова А.И., Мухина А.Д., Александрова Ю.М. Ортопедическая стоматология детского возраста, Киев, «Здоров'я» 1965, с. 405
2. Бетельман А.И. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина» 1965
3. Бенетт Дж., Р. Маклоулин под ред проф. Флиса П.С. «Механика ортодонтического лечения техникой прямой дуги», г. Львов: «ГалДент», 2001.
4. Василевская З.Ф., Мухина А.Д. Деформация зубо-челюстной системы у детей. Киев, «Здоров'я», 1964, с. 329.
5. Василевская З.Ф., Мухина А.Д. Деформация зубо-челюстной системы у детей. Киев, «Здоров'я», 1975, с 182.
6. Варава Г.Н. и соавт. «Ортодонтия протезирования в детском возрасте» М. «Медицина», 1979.
7. Воробьев Ю.И. «Рентгенография зубов и челюстей». М. «Медицина», 1989.
8. Виноградова Т.И. «Стоматология детского возраста» М. «Медицина», 1987.
9. Гаврилов Е.И., Оксман М.И. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина» 1968, с. 198.
10. Гаврилов Е.И., Оксман М.И. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина», 1978.
11. Гаврилов Е.И., Щербаков А.С. «Ортопедическая стоматология» М. «Медицина», 1984.
12. Головка Н.В. Профілактика зубощелепних аномалій. – Вінниця: Нова Книга, 2005.
13. Головка Н.В. Ортодонція. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 220 с.

14. Деклан Миллет, Ричард Уэлбери. Решение проблем в ортодонтии и детской стоматологии. – М.: МЕДпресс-Информ, 2009. – 199 с.
15. Зубкова Л.Б., Хорошилкина Ф.Я. Лечебно-профилактические мероприятия в ортодонтии. – Киев: Здоровье, 1993. – 342 с.
16. Каламкарров Х.А. «Лечение зубо-челюстных аномалий у детей», «Медицина» 1978.
17. Калвелис Д.П. Ортодонтия. Л.Медгиз, Ленинград, отд-ние. 1964 с.238
18. Канюра О.А., Савичук Н.О., Голубчиков М.В. Основні напрямки реформування дитячої стоматологічної служби. – Київ: Медицина, 2010 р.
19. Каспарова и соавт. «Заболевание височно-нижне-челюстного сустава у детей и подростков» М. «Медицина», 1981.
20. Колесов А.А. «Стоматология детского возраста» М. «Медицина», 1991.
21. Криштаб СИ., Василевская З.Ф., Мухина А.Д., Неспрядько В.П. Лечение зубо-челюстных деформаций Киев, «Здоров'я», 1982 с. 190.
22. Курляндский В.Ю. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина», 1977.
23. Криштаб С.И. и соавт. «Ортодонтия и протезирование в детском возрасте». К. «Вища школа», 1987.
24. Куроедова В.Д. Новые аспекты болезни «Зубочелюстная аномалия». – Полтава: Изд-во «Полтава», 1997. – 255 с.
25. Куроедова В.Д., Дмитренко М.І. Сучасні методи профілактики зубощелепних аномалій і деформацій// Світ ортодонтії. – Київ: Вісник стоматології, 2003. - №1(4), с. 6-9
26. Маланчук В.О., Борисенко А.В., Фліс П.С. та ін. Основи стоматології. - Київ: «Медицина», 2009 р.
27. Мироненко Г.С. «Вопросы медицинской деонтологии и врачебной этики в стоматологии» лекции для врачей-слушателей. Л., 1987
28. Нападов М.А. и соавт. «Медицинская деонтология и медицинская психиатрия в стоматологии» К. «Здоров'я», 1984.
29. Окушко В.П. Аномалии зубо-челюстной системы, связанные с вредными привычками и их лечение. М. «Медицина», 1975.
30. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии. М. «Медицина», 1982.
31. Пахомов Г.А. Основы организации стоматологической помощи населению. М., 1983.
32. Персин Л.С. Ортодонтия М. ОАО «Медицина», 2004.
33. Персин Л.С. Ортодонтия. Диагностика, виды зубочелюстных аномалий. – М. НИЦ «Инженер», 1996.
34. Персин Л.С. Ортодонтия. Современные методы диагностики зубочелюстно-лицевых аномалий. Руководство для врачей. – М.: ООО «ИЗПЦ «Информкнига», 2007. – 248 с.
35. Равинда Нанда. Биомеханика и эстетика в клинической ортодонтии. – М.: МЕДпресс-Информ, 2009. – 386 с.
36. Прохончуков А.А. и соавт. Функциональная диагностика в стоматологической практике. М. «Медицина», 1980.
37. Рабухина И.Н. Рентгенодиагностика некоторых заболеваний зубо-челюстной системы. - М. 1976.
38. Руководство по ортопедической стоматологии /под общей редакцией проф. Евдокимова А.И. - М. «Медицина», 1974.
39. Рубинов И.С. «Физиологические основы стоматологии» изд-во «Медицина» Ленинград, отд-ние. 1970.

40. Смаглюк Л.В. Развитие функции жевания у детей 3-5 лет в норме и патологии// Ортодонтия. Методы профилактики, диагностики и лечения: Тр. ЦНИИС. – М., 1990.
41. Снагина Н.Г. Ранняя диагностика зубочелюстных аномалий у детей: Метод. рекомендации. – М.: ЦОЛИУВ, 1971.
42. Стефан Вільямс. Короткий посібник з телентгенографії. Під ред. проф. П.С. Фліса. – Львів, 2006.
43. Станислав В. Маевски. Стоматологическая гнатология. – Львов: ГалДент, 2008.
44. Уильям Р. Проффит. Современная ортодонтия. – М.: МЕДпресс-Информ, 2006. – 559 с.
45. Ужумецкене И.И. Методы исследования в ортодонтии. М. «Медицина», 1970.
46. Фалин Л.Я. Гистология и эмбриология полости рта и зубов. М., 1963.
47. Франк Нетцель, Кристиан Шульц. Практическое руководство по ортодонтической диагностике. Анализ и таблицы для использования в практике / Науч. ред. изд. на русск. яз. к.м.н. М.С. Драгомирецкая. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 2006. – 176 с.
48. Хорошилкина Ф.Я., Малыгин Ю.М. Основы конструирования и технология изготовления ортодонтических аппаратов. М.»Медицина», 1977.
50. Хорошилкина Ф.Я. и соавт. Лечение аномалий прикуса с помощью современных несъемных аппаратов. М. «Медицина», 1989.
51. Хорошилкина Ф.Я. Функциональные методы лечения зубо-челюстных аномалий. М. «Медицина», 1988.
52. Хорошилкина Ф.Я. и соавт. Ортодонтическое и ортопедическое лечение аномалий прикуса, обусловленных врожденными несращениями в челюстно-лицевой области. Кишинев, Штинца, 1989.
53. Хорошилкина Ф.Я. Телерентгенография в ортодонтии. М., «Медицина», 1976.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

http://stomatology1.dsmu.edu.ua/attachments/article/43/Ortodontiya_P.S.pdf

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>